

I

MARILYN ANDERSON REED MET haar auto het lieflijke centrum van River Oaks, Florida, binnen, terwijl ze haar mobieltje een paar centimeter van haar oor af hield. Ze vond het vreselijk om met Jim over de telefoon te praten als hij geïrriteerd was. Ze was al maanden bang geweest voor deze dag. En dit telefoontje. Dit soort dingen moest je persoonlijk met elkaar bespreken, dat wist ze. Maar ze wist ook dat dat nooit ging gebeuren. Dat ze daar nooit de moed voor zou hebben.

Terwijl ze voor een stoplicht stond te wachten, keek ze naar haar telefoon. Jim zat erin. Hij en zijn boze stem.

‘Alsjeblieft, Marilyn,’ zei Jim. Ik ben net terug van een vreselijke lunch. Weer een huurder die opzegde. Je hebt geen idee hoe erg ik momenteel onder druk sta. Kan dit niet tot straks wachten?’

Marilyn zuchtte. Ze wilde het antwoord wel schreeuwen, maar durfde het niet. ‘Nee, dat kan niet,’ antwoordde ze.

‘Nou, het zal toch moeten. We hebben het er wel over als ik thuis ben. Hou van je, doe.’ Hij hing op.

Hou van je, doe? Was dat echt alles wat hij net zei?

Het licht sprong op groen. Marilyn drukte voorzichtig het gaspedaal in. *Ik moet het doen. Het kan niet anders.* Tranen stroomden over haar wangen, maar ze weigerde de auto te keren. Om het

schuldgevoel waar ze al de hele dag last van had de kop in te drukken, flapte ze eruit: ‘God, ik weet dat U me begrijpt. Niemand anders doet dat waarschijnlijk, maar ik weet dat U het wel doet.’

Jim Andersons werkdag eindigde zoals meestal, exact om vijf uur. Zijn werk was precies gegaan zoals gepland. Hij sloot zijn kantoor af en probeerde de gedachten aan de sombere financiële positie van zijn bedrijf te onderdrukken.

Er kwam nog maar een fractie binnen van wat hij een paar jaren geleden verdiende. Zijn bedrijf – Anderson Development, Inc. – lag aan de rand van het schilderachtige centrum van River Oaks, Florida, een idyllische buurt aan St. Johns River, niet ver van Sanford. Je las het in geen enkele vastgoedbrochure, maar River Oaks was duidelijk gemodelleerd naar vergelijkbare buurten als Celebration in de buurt van Disney World of het lieflijke plaatsje Seaside in de Panhandle, het smalle deel van Florida.

Midden jaren negentig was Jim naar River Oaks verhuisd en een paar jaar later begon hij zijn eigen makelaardij. Zijn bedrijf groeide snel en jarenlang stroomde het geld binnen. Totdat de bodem uit de markt sloeg. Diverse bedrijven die panden van Jim huurden, gingen failliet en nu stond er weer een op het punt om te vallen. Het enige wat hij momenteel kon doen, was proberen zijn hoofd boven water te houden.

Het ging er voor Jim nu om te doen alsof alles prima liep en hij nog steeds succesvol was, terwijl hij haastig probeerde nieuwe huurders te vinden om de gaten te dichten. Maar niemand wilde aan boord stappen van een zinkend schip.

Hij reed in zijn Audi A8 door de met bomen omzoomde straten van River Oaks. Als je woonde in een plaats als dit, was het moeilijk om niet mee te doen. Marilyn was er meteen verliefd op. Elk huis was een architectonisch hoogstandje. De meeste waren ge-

bouwd in de traditionele Southern-stijl of, net als het huis van de Andersons, met een uitgesproken Victoriaanse flair. Grote huizen met twee woonlagen en een brede veranda rondom het huis, grote ramen, veel ornamenten. Alle tuinen waren natuurlijk aangelegd door een tuinarchitect en werden professioneel onderhouden. Zelfs de kleinste huizen waren zo duur, dat alleen de hoge middenklasse ze zich kon permitteren.

Jim arriveerde in Elderberry Lane en draaide de smalle ventweg achter zijn huis in. Alle huizen hadden een vrijstaande garage in de achtertuin. Wie wilde er nu tegen een garagedeur of vieze vuilnistonnen op de oprit aankijken? Vanaf de straat zagen de huizen er ongerept en smetteloos uit, het toonbeeld van familiegeeluk.

Jim drukte op een knop in zijn auto, de eerste van drie garage-deuren ging omhoog. Hij zette zijn auto op zijn plek, maar ergerde zich meteen toen hij het rode Mazdaatje van zijn zoon Doug zag staan. *Moet je zien. Hij is vies – nog steeds vies.* Al een week lang zei hij tegen zijn zoon dat hij het ding moest wassen. Hij griste zijn koffer en jasje mee en deed het portier van zijn auto op slot.

Wat had Marilyn klaargemaakt voor het avondeten?

Jim liep de bijkeuken in, verbaasd over het feit dat er een wasmand vol met zijn eigen kleren op het aanrecht naast de wasmachine stond. Hij bleef staan om de boel te inspecteren en haalde een van de overhemden uit de mand. Aan de kreukels te zien, zat de was al uren in de mand. Wat dacht Marilyn wel, dat ze zijn kleren zo in de mand kon laten zitten?

Terwijl hij naar het huis liep, zag hij dat zijn ontbijtboel nog steeds op de glazen tafel op de veranda bij het zwembad stond. Het was midden juli, maar die ochtend was het ongewoon fris, dus had hij Marilyn gevraagd buiten te dekken voor het ontbijt. Hij had haar natuurlijk uitgenodigd bij hem te komen zitten, maar ze had het druk met... iets.

Waarom stonden de borden er nog? Ze wist toch beter.

Jim opende de glazen terrasdeur naar de woonkamer. 'Marilyn?'

riep hij. Geen antwoord. Er was nog iets. Of eigenlijk miste er iets. Hij rook geen etensgeur, er was nul komma nul activiteit in de keuken. Terwijl hij de keuken in liep, zag hij dat ze nog niet eens begonnen was met eten koken. *Wel verdraaid, wat is er met haar aan de hand?*

‘Marilyn,’ riep hij opnieuw, hard genoeg om gehoord te kunnen worden in het centrale deel van het huis. Ze moest in een van de slaapkamers zijn. Hij liep door de betegelde hal naar de ouderslaapkamer, de enige slaapkamer beneden. ‘Marilyn?’

Nog steeds geen antwoord.

Het bed was opgemaakt, of iets wat daarop leek. De sierkussens lagen op de grond, niet netjes gerangschikt zoals het hoorde. Jim liep naar de badkamer. Daar was Marilyn ook niet. Hij haastte zich de kamer uit naar de trap, en riep haar naam terwijl hij naar boven liep. In de drie slaapkamers boven geen enkel teken van haar. Geen aanwijzing dat hier vandaag iemand was geweest. Maar dat was niet ongebruikelijk.

Van hun drie kinderen woonde alleen Doug nog thuis, hij had zijn onderkomen in het appartementje boven de garage. Hun dochter Michele woonde in een studentenhuis op de campus van de universiteit. En Tom, hun oudste, was getrouwd en had twee kinderen. Hij en Jean woonden in Lake Mary, een klein halfuurtje verderop.

Jim liep de trap af, overtuigd dat er iets aan de hand was. Hij haalde zijn telefoon tevoorschijn en controleerde of er berichten waren. Die waren er niet. Het enige telefoontje van haar was hun korte gesprekje meteen na de lunch, toen hij niet kon praten. Maar dat was uren geleden. Hij belde Marilyn's nummer en wachtte tot ze opnam. De telefoon ging een paar keer over, daarna wachtte hij tot hij een voicemailbericht kon inspreken. ‘Hé, waar zit je? Ik ben thuis en je bent er niet. Het eten staat nog niet eens op. Wat is er aan de hand? Bel me zodra je dit hoort.’

Jim herinnerde zich het boodschappenbord op het korte stuk muur naast de koelkast. Hij keek: er hing een geeltje en daar stond

iets op. Snel keek hij wat het was, maar het was alleen maar een kort berichtje van Doug: 'Rond drieën opgehaald door Jason. Eet bij hem. Ben om negen uur thuis.'

Jason, dacht Jim. Hij kon die jongen niet uitstaan. Jason was helemaal into hip-hop, hij droeg baggy jeans die hij met één hand omhoog moest houden, zijn boxershorts stak er altijd zo'n eind bovenuit dat iedereen het kon zien. Jim las nog een keer het briefje van Doug. Doug was dus om drie uur weggegaan; dat betekende dat Marilyn op dat moment niet thuis was, anders had hij het wel tegen haar gezegd en niet een briefje geschreven. Waar was ze? Misschien was er iets gebeurd met een van Toms kinderen en was ze halsoverkop weggegaan. Hij belde meteen naar Toms huis.

'Hallo?'

'Dag, Jean. Is Marilyn bij jullie? Ze was er niet toen ik thuiskwam. Alles goed met jou, en met de kinderen?'

'Hier is alles prima.'

'Enig idee of Tom weet waar ze is?'

'Dat betwijfel ik, hij belde net. Hij zit vast in het verkeer op de I-4.'

'Ik heb geen idee waar ze is.'

'Alles is vast in orde met haar. Misschien is ze wel even een boodschap doen, omdat ze iets vergeten was voor het eten.'

'Ze is nog niet eens begonnen aan het eten.'

'Hmm. Ik weet het verder ook niet. Ik zal het Tom vragen als hij thuiskomt. Bel ons als je weet waar ze is, dan hoeven we ons niet ongerust te maken.'

'Doe ik.'

Jim hing op en belde Michele. Die zou nu wel zo ongeveer klaar zijn met college. Ze was laatstejaars en deed een zomersemester op Southeastern University, een kleine universiteit in Lakeland. Natuurlijk kreeg hij haar niet aan de lijn. Hij kreeg Michele nooit aan de lijn als hij haar belde, altijd haar voicemail. 'Hé Michele, met papa. Ik zoek je moeder. Ben net thuis van

mijn werk en kan haar hier nergens vinden. Ik maak me zorgen dat er misschien iets met haar is gebeurd. Het is niets voor haar om weg te gaan zonder te zeggen waarnaartoe. Bel me zodra je dit bericht hoort.'

Nadat hij had opgehangen, liep hij nog een keer door het huis. Deze keer keek hij of er misschien sporen waren van geweld. Terwijl hij alle kamers controleerde, ging zijn hart steeds sneller slaan. Er moest iets zijn gebeurd. Was ze ontvoerd? Waren er mensen in huis geweest? Het leek onwaarschijnlijk; er gebeurde bijna nooit iets in River Oaks. Behalve dat het wat rommeliger in huis was dan normaal, waren er geen sporen van braak. Er leken ook geen dure spullen weg te zijn.

Maar waar was ze?

De garage. Ineens realiseerde hij zich dat hij haar auto niet had zien staan toen hij naar binnen reed. Hij rende naar de garage om het te controleren.

Marilyns auto was weg.

Had ze een ongeluk gehad? Hij haastte zich naar het boodschappenbord naast de koelkast, waar een lijst met belangrijke telefoonnummers hing. Hij wilde net de plaatselijke meldkamer bellen toen zijn mobieltje ging. Het was Michele. 'Bedankt dat je belt,' zei hij. 'Ik word hier een beetje gek. Je moeder is er niet. Misschien is er iets...'

'Rustig maar, pap,' zei Michele op kalmerende toon. 'Het spijt me dat ik het ben die het je moet vertellen.'

Jim voelde een steek in zijn hart. Hij zakte ineem op een bar-kruk en zette zich schrap voor slecht nieuws. 'Me wat moet vertellen?'

'Mam is niet gewoon weg, pap. Ze is vertrokken en komt niet meer terug.'

‘WAT BEDOEL JE DAARMEE, ze komt niet meer terug?’ vroeg Jim.

‘Ik denk dat je wel weet wat dat betekent, pap.’

‘Je bedoelt... voorgoed? Dat dit het einde is van ons huwelijk?’

‘Ik weet niet of het voorgoed is. Volgens mij hangt dat ook af van wat je straks doet.’

‘Wat *ik* straks doe?’ herhaalde hij. ‘Michele, dit is te dol voor woorden. Hoelang weet je dit al?’ Jim ijsbeerde heen en weer door de keuken.

‘Je bedoelt hoelang ik al weet dat ze ongelukkig is of hoelang ik al weet dat ze bij je weg wilde?’

‘Geen spelletjes, jongedame.’

‘Het is geen spelletje, pap. Dit is een ernstige zaak.’

‘Dat je het maar weet. Hoe komt je moeder erbij om zo’n stunt te bedenken?’

‘Het is geen stunt.’

‘Je weet wat ik bedoel.’

Michele gaf geen antwoord. Jim liep door de keuken naar de koelkast, deed hem open en haalde er een glazen kan met ijsthee uit. ‘Wanneer heeft ze je verteld dat ze dit ging doen?’

‘Ergens vorige week. Donderdag volgens mij.’

Jim schonk een glas ijsthee in en ging op de barkruk zitten aan

de granieten bar in de keuken. ‘Vind je dit niet iets wat je me had moeten vertellen?’

‘Nee. Luister, ik wil niet tussen jullie in komen te staan, maar als ik iemands kant zou moeten kiezen, weet je zelf wel wie dat is, denk ik.’

Jim werd boos, maar hij moest zijn hoofd koel houden. Hij moest meer te weten zien te komen. Michele en haar moeder waren de laatste tijd vaak samen, druk met de voorbereidingen voor Micheles bruiloft en ze waren altijd al heel close geweest, maar hij had nooit gedacht dat ze zo tegen hem zouden samenspannen. ‘Nou, wie is het?’

‘Wat?’

‘Het vriendje van je moeder? Er moet iemand zijn.’

‘Doe niet zo raar. Ze heeft geen vriendje.’

‘Weet je dat heel zeker, Michele? Misschien wil ze je dat niet vertellen. Het is het enige wat ik kan bedenken.’ Hij meende haar te horen lachen aan de andere kant van de lijn. ‘Nou?’

‘Kun je echt geen andere reden bedenken waarom ze bij je weg zou willen, pap? Kun je echt niets anders bedenken?’

‘Waar heb je het over? Nee, dat kan ik niet. Ze woont in een prachtig huis, rijdt een leuke auto. Ze heeft een enorme kast vol kleren. Het gaat financieel wel wat minder de laatste tijd, maar met ons gaat het goed. We hebben haast nooit ruzie.’

‘Eh... wanneer heb je haar voor het laatst mee uit genomen?’

‘Wat?’

‘Mama mee uit genomen. Je weet wel, gewoon ergens uit eten, samen naar de film.’

‘Dat weet ik niet.’

‘Precies. Wanneer heb je voor het laatst een wandeling met haar gemaakt, haar gevraagd wat ze vond en dacht, echt naar haar geluisterd? Gewoon gevraagd hoe het met haar ging?’

‘Waar heb je het over? Probeer je me te vertellen dat ze bij me weg is alleen maar omdat ik niet af en toe met haar ga wandelen?’

Michele slaakte duidelijk hoorbaar een zucht. ‘Kijk, pap, ik ga

niet de mediator spelen. Jullie problemen gaan me ver boven de pet. Ik hou van je, maar... ik zeg het maar gewoon: ik begrijp wel waarom mama weg is gegaan. Goed?’

Jim duwde de kruk weg van de bar en stond op. ‘Ze kan niet zomaar weglopen. Lieve help, we zijn allebei gelovige mensen! Ze heeft geen enkele geldige reden om te scheiden.’

‘Schreeuw niet zo tegen me, pap.’

‘Ik schreeuw niet.’

‘Dat doe je wel. Als je niet kalmeert, hang ik op.’

‘Luister, Michele, ik weet niet waar je het lef vandaan haalt om zo tegen me te praten. Wie betaalt hier eigenlijk jouw studie? Wie betaalt jouw kamer en jouw boodschappen?’

‘Geweldig, pap. Dat helpt echt.’

‘Nou, ik begrijp er niets van. Hoe kan het dat ik ineens de kwaaië pier ben?’

‘Je bent niet zomaar ineens de kwaaië pier.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Jouw problemen met mama komen niet zomaar uit de lucht vallen.’

Jim wist zeker dat dit niet was wat ze bedoelde, maar hij liet het maar zo. ‘Weet je waar ze is?’

‘Ja, maar ik weet ook dat ze je niet wil zien. Nu niet, in elk geval. Als je ernaartoe gaat, maak je de dingen alleen maar erger. Dat meen ik.’

‘Waar is ze?’ vroeg hij zo kalm mogelijk.

‘Luister, ik moet ophangen. Ze vertelde me dat ze je een brief zou schrijven, misschien staat het daar wel in. Lees die eerst maar. Ik denk dat hij op je ladekast ligt.’ Michele wachtte even. ‘Echt pap, ik moet ophangen.’

‘Michele, wacht.’

‘Ik hou van je.’ Ze hing op.

Jim liep de woonkamer in en keek naar de stenen haard. Het kostte hem ontzettend veel moeite om niet zijn telefoon door de kamer te smijten. Hij haalde diep adem en stopte hem terug in

zijn zak. Vervolgens liep hij terug naar de slaapkamer om die brief te zoeken, nog duizelig door dat absurde telefoongesprek met Michele.

Hoe kon Marilyn dit doen? *Je gaat niet zomaar bij iemand weg, niet op deze manier. Niet na 27 jaar huwelijk.* Hij had haar alles gegeven wat een vrouw zich maar kon wensen. Een groot huis, een degelijk gezin, stabiliteit. Hij had goed voor zichzelf gezorgd, voor zijn conditie. Hij was haar nooit ontrouw geweest. Niet dat hij daar nooit de gelegenheid voor had gehad, er hadden zich door de jaren heen genoeg vrouwen aangeboden. Maar hij was er nooit op ingegaan. Nooit.

Als ze toch eens was vreemd gegaan!, dacht hij. Hij kon geen andere reden bedenken. Op weg naar de ladekast kwam hij langs hun grote inloopkast. Jims nieuwsgierigheid kreeg de overhand en hij bleef staan om te zien of Marilyns kleren weg waren. Wat hij zag, verbaasde hem. Haar kleren leken er nog allemaal te hangen, op de plek waar ze altijd hingen. Jurken, bloesjes, truien. Een teakhouten rek vol schoenen. Had ze eigenlijk wel iets meegenomen?

Jim liep door de kamer naar zijn ladekast. De brief lag niet op het bovenblad. Hij trok de lades een voor een open en vond de brief op een stapel opgevouwen sokken. Hij pakte hem en nam hem mee naar een fauteuil in de hoek, naast het grote raam dat uitkeek op het zwembadgedeelte van de tuin. Op de voorkant van de eenvoudige beige envelop stond zijn naam.

Hij ging zitten en maakte hem open.

Jim,

Ik weet zeker dat je geschokt bent door wat er is gebeurd. Dit enkele feit is alleen maar een reden te meer waarom ik weg ben gegaan. Ik weet nu zeker dat je niet van me houdt. Volgens mij wist ik het al jaren. Je geeft niet om mij en bent niet geïnteresseerd in wat belangrijk is voor mij. Je probeert het niet eens. Volgens mij heb je geen idee hoe

vaak ik de afgelopen maanden geprobeerd heb je duidelijk te maken hoe ongelukkig ik me voel, hoe ongelukkig ik me al die tijd al voel. Je snapt het gewoon niet.

Ik heb keer op keer geprobeerd je een hint te geven. Maar die komen niet door dat harde pantser van jou heen. Er is in jouw leven slechts ruimte voor één persoon. Hier is nog een hint: ik ben het niet.

Vorige maand, op de bruiloft van de dochter van Margaret, werd het me allemaal duidelijk. Ik wil nu niet verder uitleggen hoe en waarom, maar laten we zeggen dat toen de receptie voorbij was, ik in mijn hart wist... dat ik moest gaan. Als ik ooit op de een of andere manier gelukkig wil worden in mijn leven, voordat ik te oud ben om ervan te genieten, moet ik gaan. Vanaf toen heb ik gewoon afgewacht en geprobeerd voldoende moed te verzamelen om ook echt te gaan.

Daarnaast moest ik een aantal praktische zaken regelen om ervoor te zorgen dat deze tijdelijke scheiding ook werkt. Let op, ik zeg met opzet 'tijdelijk'. Op dit moment ben ik niet van plan van je te scheiden. Ik heb ook geen plannen om je 'uit te kleden' of je dierbare financiële leventje te ruïneren. Sterker nog, ik heb nog helemaal geen plannen voor de lange termijn. Ik moet er gewoon even tussenuit.

Dat moet je begrijpen. Het ergste wat je nu kunt doen, is me gaan zoeken en druk op me uitoefenen om naar huis te komen. Ik MOET even weg. Als je deze wens niet respecteert, is dat misschien zelfs wel de enige reden om definitief bij je weg te gaan.

Ik meen het, echt. Gun me de tijd. Probeer niet me te bellen of naar de plek toe te komen waar ik nu zit. Ik zit niet ver weg (ergens in River Oaks). Ik heb wat geld opgenomen van onze spaarrekening. Net genoeg voor een paar weken. Daarna wil ik mijn eigen kost gaan verdienen. Ik heb werk gevonden wat je nooit zou hebben goedgekeurd, waarover je zelfs niet met me zou hebben willen praten.

Ik heb Michele gevraagd of ze beschikbaar wil zijn voor het geval ik met je zou moeten praten. Wees niet boos op haar en geef haar niet het gevoel dat ze zich hierover schuldig zou moeten voelen. Ze heeft geen enkele poging gedaan om mij deze beslissing aan te praten of me er juist vanaf te houden. Tom, Jean en Doug weten hier overigens niets

van. De mensen van de kerk ook niet. Ik laat het aan jou over of je het hun wilt vertellen (ik ben ook van plan naar een andere kerk te gaan).

Het spijt me als ik je hiermee verdrietig maak of boos. Dat verdriet en die boosheid vallen echter in het niet bij het enorme verdriet dat jij jarenlang – ik weet al niet eens meer hoeveel jaar – hebt opgestapeld in mijn hart.

Geloof het of niet, ik hou nog steeds van je en bid tot God dat het op de een of andere manier toch nog goed mag komen (hoewel ik op dit moment niet zie hoe dat zou kunnen).

Marilyn

Jim liet de blaadjes op zijn schoot vallen. Zijn gezicht was rood van woede. Hij keek door het raam naar buiten en haalde zijn telefoon uit zijn zak. Even later zat hij op het internet en logde in op hun bankrekening. Hij klikte op een toets in het keuzemenu om het saldo van hun spaarrekening te controleren.

Hij vroeg zich af wat Marilyn verstond onder ‘wat geld’.